

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-323/16-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dům dětí a mládeže Pod střechou, Rokytnice nad Jizerou, okres Semily
Sídlo	Horní Rokytnice 467, 512 44 Rokytnice nad Jizerou
E-mail právnické osoby	ddm@ddmrokytnice.cz
IČ	70151504
Identifikátor	600099539
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Markéta Šmídová
Zřizovatel	Město Rokytnice nad Jizerou
Místo inspekční činnosti	Horní Rokytnice 467, 512 44 Rokytnice nad Jizerou
Termín inspekční činnosti	9. 5. 2016 – 11. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále „ŠZ“).
- Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) podle § 5 odst. 2 ŠZ a jeho naplnění v praxi.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže Pod střechou, Rokytnice nad Jizerou, okres Semily (dále „DDM“) je organizace zaměřená na volnočasové aktivity dětí, mládeže a dospělých. Svou polohou u hlavní silniční komunikace je dobře dopravně dostupný i pro účastníky z blízkého okolí. Prostory DDM jsou pro zájmové vzdělávání přímo vyprojektované, kapacitně však nestačí pro provozování všech zájmových útvarů (dále „ZÚ“ nebo „kroužek“). DDM tedy působí i v pronajatých prostorách místních škol a sportovní haly tělovýchovné jednoty Spartak (dále „TJ“).

DDM nabízí celoroční činnost pravidelnou, příležitostnou, táborem, osvětovou a spontánní. Počet účastníků zájmového vzdělávání se ve sledovaném období výrazně neměnil. Aktuálně je umožněno pravidelné vzdělávání ve 44 ZÚ 499 účastníkům. Tyto aktivity zajišťují čtyři interní a 19 externích pracovníků, včetně ředitelky, která svou funkci vykonává osmým rokem. Vzhledem k malému zájmu o vedení ZÚ (externí) není jednoduché tyto pracovníky sehnat, DDM tedy přizpůsobuje i nabídku vzdělávání odbornosti, na kterou se daří vedoucího získat.

Do zájmového vzdělávání jsou integrováni také účastníci se speciálně vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) s různým druhem postižení. Omezení je pouze v případě nutnosti bezbariérového přístupu, který budova nemá.

Propagace činnosti DDM probíhá na webových stránkách, facebooku, youtube, venkovní vývěsce DDM, plakátových plochách umožňujících nabídku veřejných akcí. Pravidelně informují zájemce v Rokytnickém zpravodaji. DDM využívá i infokanál rokytnické televize.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

DDM svou budovu maximálně využívá, vhodně jsou řešeny i skladovací prostory. Barevně odlišené víceúčelové učebny působí esteticky a útulně a dle svých specifických zaměření jsou dostatečně materiálně vybavené. Působivý je půdní prostor sloužící pro výstavy prací „Galerie Pod Střechou“. Ve vhodných suterénních prostorách jsou umístěny dvě funkční keramické pece, přípravná a sklad pro keramiku a dílna pro práci se sklem. Rekonstrukcí původní bytové jednotky vznikla volně přístupná klubovna s kuchyňkou (sloužící jako herna před pravidelnou činností) a kanceláře pro zaměstnance. Zahrada, náležející k DDM, nemá oplocení zabraňující přímý vstup na vozovku. Z důvodu možného bezpečnostního rizika při hrách a volném pohybu účastníků není tedy vhodným prostorem pro využití.

Od poslední inspekce došlo k posunu v podmínkách a v nabídce činností. Řízení je plánové, koncepční záměry vychází ze strategického plánu zřizovatele. Účinnost podporuje celoroční plán práce. Kontrola je zajištěna hospitační činností ředitelky a pravidelnými provozními poradami. Zpětnou vazbu plní každoroční zpráva o činnosti DDM. Přínosem je fungující dobrá spolupráce všech zaměstnanců. K obměně externích vedoucích kroužků dochází přibližně z deseti procent. V době inspekce kromě sedmi externích vedoucích ZÚ všichni pedagogové volného času splňovali odbornou kvalifikaci. Nekvalifikovaní vedoucí pracují jako pomocná síla pod vedením interního pedagoga. Vedení plánuje potřebné proškolení u většiny těchto zaměstnanců. Další vzdělávání pracovníků je ředitelkou podporováno a směřuje převážně k doplnění odborného vzdělání nebo prohloubení odbornosti vzhledem k zaměření jednotlivých pedagogických pracovníků. Řídící procesy jsou funkční a efektivní, vedení pozitivně ovlivňuje klima, které je dotvářeno rovněž estetickou úpravou vnitřních prostor.

Podstatou ŠVP je cílené směřování k nabídce volnočasových zájmových aktivit pro všechny věkové kategorie. V zájmu dobré spolupráce s okolními školami a tělovýchovnou jednotou se koncepce práce DDM propojuje s náplní práce těchto partnerů (čas konání ZÚ, pomoc při práci s talenty, doprovod žáků ze školní družiny do DDM).

Prostorové podmínky umožňují nabídku ZÚ různého zaměření. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků zájmového vzdělávání jsou obsaženy ve ŠVP, ve vnitřním řádu DDM a v pracovních řádech pracoven a tělocvičen. S nimi jsou účastníci seznamováni na začátku docházky do kroužků, o této skutečnosti jsou prováděny zápisy v denících činnosti ZÚ. Míra úrazovosti je minimální.

Vedoucí kroužků stálým dohledem zajišťují bezpečné prostředí pro vzdělávání a individuální podporu účastníkům poskytují dle potřeby. Díky docházce na bázi dobrovolnosti, přiměřenému počtu účastníků a menšímu časovému úseku vlastního vzdělávání DDM nemusí řešit žádné případy patologického chování.

DDM hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu a od zřizovatele, z jehož strany došlo k úsporným opatřením, což znamenalo menší dotace i pro DDM. Dalšími zdroji jsou výnosy ze zápisného, finanční prostředky získané z doplňkové činnosti (ubytovací služby, pronajímání prostor) nebo z grantů Libereckého kraje. Podporující jsou sponzorské dary ze soukromé sféry, které se daří pedagogům sehnat. Důležitým pro fungování ZÚ mažoretek je finanční příspěvek obce Poniklá, kam rozšířilo DDM svou působnost. Velkou pomocí jsou bezplatné nájmy v prostorách místních škol i školy v Poniklé a snížený nájem za využití haly. Výměna oken a zateplení budovy včetně omítky bylo hrazeno zřizovatelem v rámci Operačního programu Životní prostředí. S finančními prostředky DDM hospodaří tak, aby zajišťovalo vhodné podmínky pro zdárný průběh a dobré výsledky své činnosti. Daří se přizpůsobit nelehké situaci sníženým příjmům od zřizovatele.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

K přijetí ke vzdělávání dochází na základě přihlášky do konkrétního ZÚ. Počet účastníků v jednotlivých kroužcích závisí na jeho zaměření a je volen tak, aby byl zajištěn maximální individuální přístup a bezpečnost práce. V případě uvolněného místa mohou účastníci nastoupit i během školního roku. Nabídka ZÚ je z 90 % stabilní, poptávku jejich zaměření zjišťuje DDM přímo od účastníků (dříve prováděné dotazníkové šetření nebylo efektivní). Činnost je též podmíněna možností sehnání externích odborníků na vedení ZÚ. Důležitým momentem je časové přizpůsobení činnosti DDM tak, aby nedocházelo ke křížení jiných činností dětí a žáků. Plněn je požadavek rodičů o návaznost na vyučování v základní škole, kde si vedoucí ZÚ žáky vyzvedávají. K začleňování znevýhodněných klientů dochází po domluvě se zákonnými zástupci výběrem vhodného ZÚ. Úplata za pravidelnou činnost je stanovena dle náročnosti na vybavení a provoz jednotlivých ZÚ, její výše je stanovena tak, aby byla přístupná i sociálně slabým rodinám.

Obsah zájmového vzdělávání je rozmanitý. DDM naplňuje svou úlohu mimoškolního volnočasového vzdělávání a zároveň prací s talenty zodpovědně. V hojné míře podchycuje zájem o vzdělávání již u dětí předškolního věku i formou ZÚ pro rodiče s dětmi.

Pravidelná činnost má dlouholetou tradici a je hojně využívána dětmi, žáky, studenty i dospělými z Rokytnice i okolí. Sportu se DDM věnuje okrajově a v oblastech, kde nepůsobí TJ (florbal). Podařilo se zajistit potřebné zázemí v Poniklé, takže tři kroužky mažoretek pracují v prostorách tamní základní školy. Celoročně jsou nabízeny spontánní

činnosti (prostor herny a část chodby v prvním patře). Příležitostná činnost je převážně víkendová (veřejné akce, vystoupení, soutěže, exkurze, výstavy). Nepravidelně ve stanovených termínech probíhá táborová činnost (příměstský tábor, nabídka programu o vedlejších prázdninách), výlety a exkurze. Nabídka zahrnuje osvětovou činnost (besedy a přednášky) a individuální práci s talenty (kulturní vystoupení, soutěže, příprava na talentové zkoušky, výstavy). Některé spontánní a příležitostné činnosti mají program velmi variabilní, odvíjí se od momentální situace. Směr vzdělávání zahrnuje výtvarné a rukodělné aktivity, šachy, hudební a dramatické aktivity, techniku a sport. Délka a časový plán vzdělávání je dán jeho formou, nabídka je stanovena v „Přehledu pravidelných zájmových útvarů“ na daný školní rok. Konkrétní obsah vzdělání se mění v závislosti na schopnostech vedoucího zájmového útvaru a materiálních a ekonomických podmínkách.

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost rozvíjí mnoho klíčových kompetencí (pohybové, pracovní dovednosti, estetické, výtvarné, hudební, přírodovědné, počítačové, komunikativní apod.). Sledované zájmové útvary probíhaly dle předloženého rozpisu ve vlastních a pronajatých prostorách. Činnost byla vedoucími naplánovaná v návaznosti na předcházející schůzky. Vedoucí přistupovali ke své práci odpovědně a profesionálně, s účastníky vzdělávání komunikovali převážně přátelským způsobem. Účastníci byli k činnostem vhodně motivováni, vytvořené pozitivní klima jim umožnilo realizovat své zájmy a záliby. Účelně zastoupena byla individuální práce i spolupráce ve skupině. ZÚ s rukodělnou výrobou (keramika, šikovné ruce, dívčí klub, řemeslná výroba) podporovaly rozvoj výtvarného a estetického citění, upřednostněna byla vlastní nápaditost, fantazie, samostatné plánování postupu práce, zručnost, tvořivost. Ve sportovních útvarech byla věnována péče rozvoji pohybových dovedností a schopností podle možnosti účastníků, pozornost byla směřována též na podporu aktivního přístupu k vlastnímu zdraví. Kroužek s mediální tematikou vytváří prostor pro veřejné vystupování, komunikační dovednosti, práci s filmem a počítačovou technikou.

Viditelná byla podpora rozvoje zodpovědnosti za své chování, vytváření vztahů a práce v kolektivu, respektování názoru druhých, vědomí vlastních povinností a práv. Účastníci se aktivně zapojovali do práce, projevíli schopnost samostatné organizace práce a spolupráce v kolektivu. Přirozeně komunikovali, dodržovali stanovená pravidla. Viditelný byl vzájemný respekt s vedoucím kroužku. Volené metody a formy podporovaly pozitivní sebepojetí a sebevědomí. Individuální pomoc a ohled na specifické potřeby účastníků byly samozřejmostí. Využití pomůcek bylo účelné. Kladem je vedení k environmentálnímu povědomí, nejen využitím přírodního materiálu, ale i tříděním odpadu.

Přátelská atmosféra, vhodná volba činnosti a aktivit a systematická práce se znatelnými výsledky svědčí o odborné a pedagogické způsobilosti vedoucích.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Nabídka ZÚ má výrazný vliv na zájem o docházku do DDM. Největší oblibu mají kroužky mažoretek a keramiky, kde se DDM snaží vyjít vstříc v případě většího počtu zájemců přizpůsobením počtu těchto kroužků. S docházkou žáků se SVP má DDM dobrou zkušenost, vždy se zdaří správný výběr vzdělávání. Stálý zájem o docházku do kroužků kladně ovlivňuje také vstřícný a odborný přístup k jejich vedení.

Pří pořádání velkých akcí pro veřejnost (Karneval, Dětský den ...) se projevuje dobrá spolupráce s partnery, kdy pomáhají dobrovolníci z řad učitelů, cvičitelů a nabídka přichází

i z řad bývalých účastníků. Nezbytnou součástí je osobní postoj a dobrovolné zapojení pedagogů.

Před dvěma roky získal DDM akreditaci poskytovat vzdělávací program pro mládež „Doře“ – Cena vévody z Edinburghu. Certifikace opravňuje být garantem tohoto programu, který motivuje mládež do 26 let k práci na sama sobě. Záslužná je i spolupráce s Probační a mediační službou při výkonu společensko-prospěšných prací, které soud ukládá dětem a mladistvým. Příhodná je mezinárodní spolupráce s polským kulturním domem, který je partnerem mini grantu oslav skla „Křišťálový víkend“ (vystoupení mažoretek, tvůrčí stánek).

Dobře fungující je spolupráce se zřizovatelem a hasičským sborem (pomoc při zajištění Dne dětí, vystoupení mažoretek na akcích města a hasičských slavnostech). Úzká je kooperace s místními mateřskými školami (účast dětí na výstavách, společná vystoupení, učitelky vedou kroužky přímo v budovách školy), se základní školou (bezplatně zapůjčené prostory pro činnost ZÚ, společná organizace soutěží, pomoc při zveřejňování nabídky ZÚ, společné pořádání přehlídky na konci roku „Co už umíme“). Daří se součinnost s rodiči (spolupráce s vedoucími u dětí, hojná návštěva akcí, přímá domluva na pravidlech a požadavcích, zpětná vazba práce DDM). Vyvážená je spolupráce s TJ. Významné je přispění radou a pomocí při práci s keramikou aktivizačním pracovním z domova důchodců, což jim umožňuje následně pracovat se zájemci z řad seniorů. Zároveň DDM pro ně pořádá kulturní vystoupení a psychologické přednášky. Díky vhodné nabídce si našla cestu do DDM i široká veřejnost. Žádaná jsou vystoupení mažoretek na plesech a různých výročí.

ZÚ sportovního charakteru podporují u klientů rozvoj fyzické kondice, zodpovědnost za své chování a rozvoj týmové kooperace. Rukodělné práce přináší osvojení různorodých výrobních technik, výtvarné a estetické cítění, pochopení práce s různým materiálem a utváření ohleduplného vztahu k přírodě. Motivačním prvkem je realizace vlastní tvorby a možnost odnesení si svých výrobků. ZÚ současně podporují sociální cítění, způsobilost práce ve skupině, ohleduplnost, schopnost hodnocení své práce a odpovědnost za její výsledky. Pravidelnost docházky podněcuje učení plnění povinností, trpělivosti a zodpovědnosti.

Výsledky práce jsou vidět při veřejných vystoupeních (pohybové a taneční kroužky), přátelských turnajích, při výstavě rukodělných prací. DDM i město pravidelně reprezentují například mažoretky.

Pro hodnocení svých výsledků každoročně DDM vydává a zveřejňuje zprávu o své činnosti, ve které mimo jiné uvádí statistiku celkové činnosti ve vazbě na roční plán a nastavuje úkoly pro další školní rok. Viditelné dovednosti účastníků i jejich zájem o pravidelnou docházku do kroužků je dokladem prospěšnosti práce DDM a zdařilého plnění stanovených cílů.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- zlepšení podmínek pro vzdělávání rekonstrukcemi prostor
- mezinárodní spolupráce

- úzká spolupráce se školami, TJ a neziskovými organizacemi
- přizpůsobení nabídky a času vzdělávání vzhledem k účastníkům i školám a TJ
- pořádání akcí pro veřejnost
- úspěšná vystoupení mažoretek (podchycení zájmu velkého množství dívek předškolního i školního věku)

Slabé stránky

- pozemek před budovou DDM je směrem k hlavní silniční komunikaci oplocen pouze částečně a není vhodný k volnému pohybu a hrám dětí

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- proškolení odborně nekvalifikované externí zaměstnance tak, aby mohli samostatně vést ZÚ
- nepoužívat pozemek DDM ke hrám a volnému pohybu dětí, pokud nebude oplocení oddělující pozemek od hlavní silniční komunikace úplné

Hodnocení vývoje

- změna ředitelky (2008)
- rekonstrukcí bytové jednotky vznik dalších učeben i zlepšení zázemí pro pedagogy (2009)
- rozšíření působnosti do obce Poniklá, bezplatný nájem tělocvičny ve škole pro kroužek mažoretek a jeho vedení místními vedoucími (2011)
- zmenšení příspěvku od zřizovatele v rámci úspor, které trvá a tím mírné zvýšení úplat za docházku do kroužků (2011)
- ve spolupráci se základní školou získání bezplatného pronájmu stálé pracovny pro železniční modeláře (2012)
- zdařilo se (po dlouhé době) z důvodu bezpečnosti zastřešení venkovního schodiště (2013)
- zateplení budovy a výměna oken (2014, 2015)

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina čj. 1585/2009-1 ze dne 22. 10. 2009, s účinností od 1. 11. 2009
2. Výpis správního řízení o změně názvu se zápisem do školského rejstříku ze dne 13. 1. 2016
3. Informace o právnické osobě z výpisu z rejstříku škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz/> ze dne 22. 4. 2016
4. Jmenování na do funkce ředitelky Domu dětí a mládeže Pod střechou čj. 1235/2008 s účinností od 1. 9. 2008 a potvrzení ve funkci ze dne 2. 5. 2013 od 1. 8. 2013 na určitou dobu šesti let
5. Přehled zájmových útvarů na rok 2015/2016
6. Deníky zájmových útvarů ve školním roce 2015/2016
7. Plán práce na školní rok 2015/2016 ze dne 15. 9. 2015
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2015/2016 ze dne 1. 9. 2015
9. Výroční zpráva 2014/2015, 2013/2014, 2012/2013
10. Rozvrh přímé pedagogické činnosti 2015/2016 ze dne 29. 9. 2015
11. Personální a organizační zabezpečení příležitostných akcí (2015/2016)
12. Zápis z pracovních porad v roce 2015/2016

13. Klíčové kompetence zájmového vzdělávání ve školním roce 2015/2016 – pravidelná činnost
14. Školní vzdělávací program ze dne 2. 9. 2013
15. Kniha úrazů vedená od 29. 2. 2016
16. Organizační řád čj. 2010-212 ze dne 31. 8. 2010 s účinností od 1. 9. 2010
17. Vnitřní řád ze dne 31. 8. 2010 a účinností od 1. 9. 2010
18. Provozní řády pracoven ze dne 10. 9. 2015
19. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků na školní rok 2015/2016 – 4 interní pracovníci
20. Dohody o provedení práce externích pedagogů, doklady o získání požadované odborné kvalifikace - 19 externistů
21. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2015
22. Hlavní kniha účetnictví
23. Účtový rozvrh roku 2015
24. Přehled vybraných účelových dotací z Libereckého kraje v roce 2015
25. Dokumentace o školení zaměstnanců a ředitelky škola o PO a BOZ ze dne 8. 4. 2016
26. Rizika činností účastníků zájmového vzdělávání ze dne 1. 9. 2008 (identifikace a prevence) ze dne 8. 4. 2016
27. Dokumentace PO
28. Organizační směrnice plán první pomoci ze dne 1. 9. 2015
29. Směrnice k zajištění BOZ účastníků ze dne 1. 1. 2010
30. Zápis z komplexní kontroly BOZ a PO ze dne 6. 4. 2016

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Mgr. Yveta Svobodová, přizvaná osoba – odborník na
zájmové vzdělávání

Mgr. Yveta Svobodová v. r.

Bc. Ivana Kolářová, kontrolní pracovnice

Bc. Ivana Kolářová v. r.

V Liberci 27. 5. 2016

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Markéta Šmídová, ředitelka školského zařízení

Mgr. Markéta Šmídová v. r.

V Horní Rokytnici 31. 5. 2016